SPRAWOZDANIE

X edycja Polskich Dni Montessori

Łódź 17 – 19 maja 2024 r.

Dziecko w wielowymiarowej przestrzeni. Konferencja z okazji Jubileuszu XXX-lecia Polskiego Stowarzyszenia Montessori oraz XXX-lecia współpracy z Katedrą Teorii Wychowania WNoW UŁ

Organizatorami tegorocznych Polskich Dni Montessori było, jak co roku, **Polskie Stowarzyszenie Montessori** oraz **Katedra Teorii Wychowania WNoW Uniwersytetu Łódzkiego.**

Partnerami była firma **Topic/PALATUM** oraz **Przedszkole Miejskie nr 220** w Łodzi.

Konferencja odbyła się w gmachu **Wydziału Nauk o Wychowaniu** przy al.Scheiblerów 2.

Głównym celem Polskich Dni Montessori była analiza myśli i praktyki pedagogicznej w systemie Marii Montessori w perspektywie szeroko pojętej PRZESTRZENI jako wielowymiarowego, holistycznego miejsca rozwoju dziecka oraz uwypuklenie koncepcji PRZYGOTOWANEGO OTOCZENIA M. Montessori we wszystkich etapach edukacji i w różnych etapach rozwojowych. W nawiązaniu do Jubileuszu XXX-lecia Polskiego Stowarzyszenia Montessori oraz XXX-lecia współpracy z Katedrą Teorii Wychowania WNoW UŁ zaprezentowane zostały najważniejsze wspólne działania mające na celu rozwój pedagogiki M. Montessori w Łodzi, w Polsce i za granicą.

Honorowy patronat nad Konferencją objęli:

- Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska,
- J.M. Rektor Uniwersytetu Łódzkiego Prof. dr hab. Elżbieta Żądzińska.

Plakat PDM 2024 *Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska*

Patronat medialny nad Konferencją objęło **Radio Łódź** i **TVP3Łódź,** która zrealizowała w dniu otwarcia Konferencji krótkie nagranie zaprezentowane w **Łódzkich Wiadomościach Dnia** o godz. 21.30 (https://lodz.tvp.pl/77575399/lodzkie-wiadomosci-dnia-17052024-2130). Notatka pokonferencyjna z dnia 28.05.2024 r. dostępna jest na: https://lodz.tvp.pl/77775351/X-edycja-polskich-dni-montessori

Rollup Radia Łódź *Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska*

Sponsorami Polskich Dni Montessori była firma **Topic/PALATUM, Oficyna Wydawnicza „Impuls”** z Krakowa i **Polskie Stowarzyszenie Montessori**. W czasie Konferencji uczestnicy mogli skorzystać z wyjątkowej oferty wystawienniczej firm, zamawiając pomoce Montessori z rabatem. Wystawcą była firma TOPIC, Polana Montessori, Oficyna Wydawnicza „Impuls” oraz Monte Story (Dziennik Elektroniczny) . Uczestnicy podczas rejestracji otrzymali firmową torbę, materiały piśmienne, Program, Historię Polskich Dni Montessori, firmowe krówki, książkę od Oficyny Wydawniczej „Impuls” oraz jedną z wypowiedzi Marii Montessori o otoczeniu edukacyjnym. Wyboru dokonała M. Miksza, opracowanie graficzne i druk zawdzięczamy Firmie Topic. Wszystkie wypowiedzi umieszczone zostały na plakacie.

Jedna z tych myśli stała się mottem tegorocznych Polskich Dni Montessori: ***„Otoczenie jest środkiem, za pomocą którego można wywierać wielki wpływ na dzieci, bowiem dziecko przyswaja otoczenie, czerpie z niego wszystko i wchłania w siebie…”***

Uczestnicy…. *Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska*

Wystawa firmy Topic(Historia Polski) *Fot . A.Salamończyk*

W konferencji wzięło udział ok. **270 osób** z całej Polski! Program wzbogacił udział kilku wykładowców z Niemiec i Norwegii (**PROGRAM:** https://www.polskie-dni-montessori.edu.pl/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=87&Itemid=478

Uczestnikami byli czynni nauczyciele pracujący w placówkach Montessori, a także: pracownicy i nauczyciele akademiccy, rodzice, studenci zainteresowani pedagogiką Montessori. Warto podkreślić, że w czasie Konferencji duża grupa studentów Pedagogiki WNoW w ramach wolontariatu pomagała w organizacji i przebiegu PDM.

W auli…. *Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska*

Moderatorem konferencji była Pani **dziekan Wydziału Nauk o Wychowaniu UŁ dr hab. Alina Wróbel, prof. UŁ** oraz **dr Małgorzata Miksza**, **prezes** Polskiego Stowarzyszenia Montessori.

Moderatorzy: dr hab. Alina Wróbel, prof. UŁ, M. Miksza – prezes PSM
Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska

Smaczny catering przygotowała firma **Catering Teatralny.**

Przerwa kawowa... *Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska*

Uczestnicy wysłuchali siedmiu wykładów, wzięli udział w pięciu równoległych sesjach warsztatowych, czterech sesjach panelowych, których w sumie było 32. Konferencja była wzbogacona możliwością spaceru z przewodnikiem po ul. Piotrkowskiej śladami łódzkich przedszkoli z okresu międzywojennego. W piątek przed obradami można było uczestniczyć w hospitacjach łódzkich żłobków i przedszkoli Montessori. Początek konferencji uświetnił piękny występ dzieci z Przedszkola Miejskiego nr 220 w Łodzi a zakończenie – występ artystyczny absolwenta Pedagogiki UŁ, iluzjonisty Pawła Janusa. W czasie trwania Polskich Dni Montessori uczestnicy mieli okazję zapoznać się z piękną wystawą prac plastycznych.

Zainteresowani uczestnicy mieli możliwość obejrzenia prezentacji multimedialnych placówek Montessori objętych patronatem lub rekomendowanych przez Polskie Stowarzyszenie Montessori.

Inauguracja Polskich Dni Montessori odbyła się w **piątek 17 maja 2024 r.** w budynku Wydziału Nauk o Wychowaniu UŁ, przy al.Scheiblerów 2. Dzieci z **Przedszkola Miejskiego nr 220 w Łodzi** zaprezentowały wspaniale przygotowany spektakl pt: ***W bajkowej Łodzi.*** Przybyłych uczestników, gości honorowych, wykładowców, sponsorów i wystawców powitały: pani **dziekan Wydziału Nauk o Wychowaniu UŁ dr hab. Alina Wróbel, prof. UŁ,** pani **dr Małgorzata Miksza** prezes Polskiego Stowarzyszenia Montessori oraz pan **prof. dr hab. Bogusław Śliwerski, dr h.c. multi, kierownik Katedry Teorii Wychowania WNoW UŁ.**

Poproszono zaproszonych gości o zabranie głosu. Piękne życzenia złożył pan **Janusz Moos,** były dyrektor Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w Łodzi.

Janusz Moos gratuluje organizatorom Jubileuszu XXX - lecia *Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska*

Wykład inauguracyjny wygłosił **prof. dr hab. Bogusław Śliwerski, dr h.c. multi,** reprezentujący Katedrę Teorii Wychowania WNoW UŁ na temat: ***Fenomen miejsca i przestrzeni w edukacji.*** Pan Profesor w porywający sposób wskazał filozoficzne, teoretyczne i ideologiczne podstawy kolejnych rewolucji oświatowych, a także ramy organizacyjne szkoły jako podstawowej instytucji edukacyjnej. Następnie nakreślił kierunek w jakim powinna podążać zmiana szkoły i jej przestrzeń, zarówno w wymiarze infrastrukturalnym, jak i symbolicznym. Na szczególną uwagę zasługuje interdyscyplinarna paleta źródeł postulowanej zmiany, jaka została wskazana w powyższym wykładzie.

Prof. dr hab. B. Śliwerski podczas wykładu *Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska*

Prof. dr hab. Krzysztof Szmidt z Katedry Edukacji Artystycznej i Pedagogiki Twórczości WNoW UŁ wygłosił wykład nt: ***Przestrzeń kreatogenna, czyli co mają wspólnego Maria Montessori i Richard Florida? Treść*** wykładu profesora Krzysztofa Szmidta skontrowana została na kreatogennej mocy przestrzeni oraz teorii sformułowanej przez Richarda Floridę. Duch miejsca i metafizyczna moc przestrzeni to fenomeny, dzięki którym możliwe staje się funkcjonowanie klasy twórczej, czy też klasy kreatywnej, której aktywność – zdaniem Richarda Floridy - oparta być powinna o technologię, talent i tolerancję.

W powyższym kontekście urzeczywistniać można moce ludzi twórczych, odwołując się do ich wolności i autonomii działania. Szczególną uwagę zwrócił Pan prof. K. Szmidt na sztukę krajobrazu jako źródło twórczych impulsów i inspiracji. Na wybranych przykładach pokazał także jak owocnie współgrać może ze sobą natura i aktywność twórcza człowieka, np. w zakresie architektonicznym.

Prof. dr hab. K. Schmidt podczas wykładu *Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska*

Wykład nt: ***„Przygotowane otoczenie" Marii Montessori – kluczem rozumienia edukacji dziecka w wielowymiarowej przestrzeni*** zaprezentowała dr **Małgorzata Miksza,** prezes Polskiego Stowarzyszenia Montessori (emerytowany adiunkt KTW WNoW UŁ). W wygłoszonym wykładzie pani Prezes przywołała najważniejsze konteksty teoretyczne dotyczące rozumienia przestrzeni jako kategorii pojęciowej, interpretowanej także w wymiarze metafizycznym. Prowadząc rozważania pokazała jak aktualne są poglądy Marii Montessori, zwłaszcza w kontekście konstruktywistycznego modelu edukacji. Podkreślała przy tym wolność i autonomię działania oraz znaczenie przestrzeni, w której realizowana jest działalność pedagogiczna. W tym kontekście poszczególne elementy przygotowanego otoczenia zyskują na znaczeniu, a ich kreatywna moc pozostaje w relacji z refleksyjną postawą nauczyciela, wychowawcy, pedagoga.

Prezentacja dr M. Mikszy *Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska*

Dr Jarosław Jendza, reprezentujący Montessori Europe, pracujący w Zakładzie Dydaktyki i Andragogiki Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Gdańskiego, wykładem nt: ***Jak przygotowane otoczenie rośnie razem z dzieckiem w drugiej płaszczyźnie rozwojowej?*** zamknął część merytoryczną pierwszego dnia konferencji. W wykładzie wygłoszonym przez Pana dr. J. Jendzę przestrzeń odniesiona została do przygotowanego otoczenia i osadzona w kontekście ontogenetycznym, międzykulturowym i konstruktywistycznym. Na uwagę zasługuje przejście od miejsca do przestrzeni uczenia się oraz poszukiwanie uzasadnień dla powyższej interpretacji w pedagogice Marii Montessori, szczególnie w odniesieniu do edukacji młodzieży.

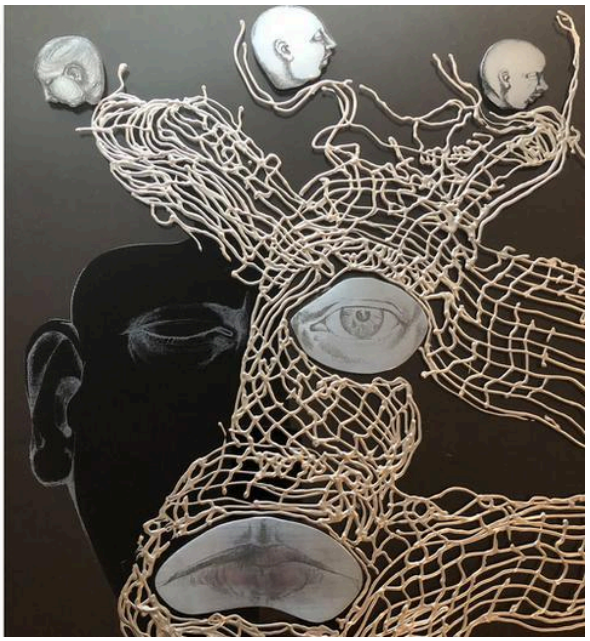
Wykładowca - dr J. Jendza *Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska*

Należy podkreślić, iż treść wszystkich czterech wykładów wzajemnie się dopełniała, a wysłuchanie poprowadzonych rozważań było intelektualną przyjemnością i źródłem wielu inspirujących przemyśleń.

Przed wspólną kolacją nastąpiło uroczyste otwarcie wystawy prac plastycznych pani dr **Tamary Sass** z Katedry Pedagogiki Wieku Dziecięcego UŁ i jej studentów. Wystawa nawiązuje do wydarzenia o większej skali tj. do wernisażu wystawy „**Taxo. Sztuka dotyku”.** *„Przedsięwzięcie dotyczy niewspółmiernego dostępu do sztuki współczesnej osób z dysfunkcją widzenia i dąży do stworzenie sztuki odpowiedzialnej, opartej o równowagę pomiędzy różnymi rodzajami zmysłowej percepcji”.*Więcej:**https://www.uni.lodz.pl/strefa-doktoranta/wydarzenia/szczegoly/taxo-sztuka-dotyku-wernisaz-wystawy-tamary-sass-i-joanny-apanowicz**

Koncepcja plastyczna Artystki pięknie wpisuje się w zalecenie M. Montessori, aby poznawać i doświadczać świat wszystkimi zmysłami.

Prace Tamary Sass z cyklu *„Tkanka społeczna”*. https://www.uni.lodz.pl/strefa-doktoranta/wydarzenia/szczegoly/taxo-sztuka-dotyku-wernisaz-wystawy-tamary-sass-i-joanny-apanowicz

Sobota 18 maja i niedziela 19 maja br. były dniami wypełnionymi licznymi warsztatami w pięciu sesjach.

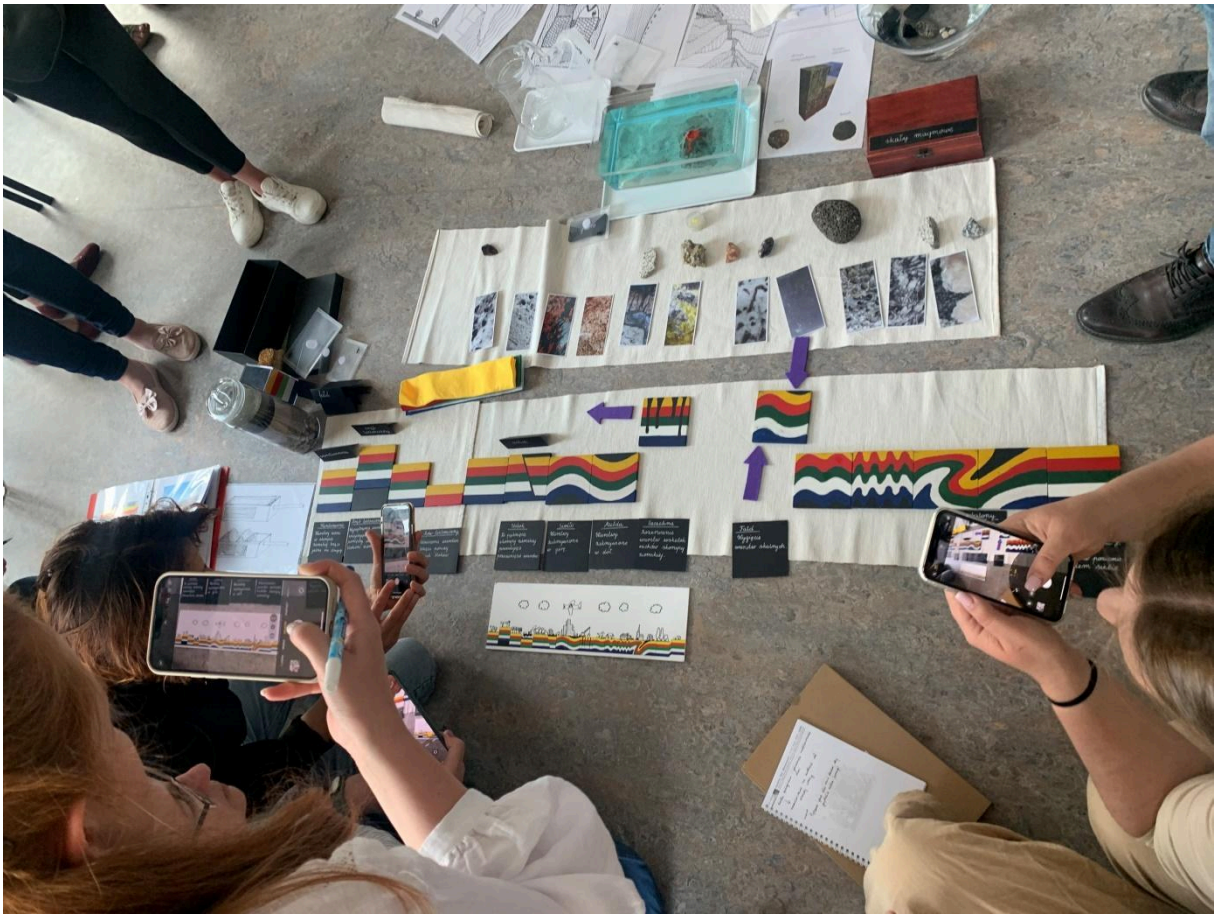
Warsztaty i panele oscylujące wokół tematu przewodniego poprowadzili nauczyciele montessoriańscy, pedagodzy i nauczyciele akademiccy związani z pedagogiką Marii Montessori z całej Polski oraz z Niemiec i Norwegii (opis: https://www.polskie-dni-montessori.edu.pl/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=87&Itemid=478

Warsztat o ciszy….. *Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska*

W głębinach morskich…..*Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska*

Geologiczne opowieści…..*Fot. A. Brzykcy- Bentkowska*

Natura-kultura-sztuka…. *Fot. P. Singerhoff-Mohr*

Dla osób zainteresowanych umożliwiono spacer z przewodnikiem po ul. Piotrkowskiej . W okresie międzywojennym przy tej ulicy funkcjonowały dwa przedszkola Montessori (Piotrkowska nr 94 i 157). Inne założone zostały m.in. przy ul. Wólczańskiej 23, Południowej 18, Pomorskiej 18.

Sobotni wieczór uwieńczyła **SESJA JUBILEUSZOWA.** O genezie i działalności Polskiego Stowarzyszenia Montessori na przestrzeni 30-tu lat opowiedziała **M. Miksza** – prezes PSM (prezentacja dostępna jest na **www.montessori-centrum.pl**). W ciągu trzydziestu lat Stowarzyszenie zorganizowało w sumie ok. 170 różnych form spotkań: konferencji, seminariów, kursów dyplomowych i propedeutycznych. M. Miksza przywołała główne obszary współpracy PSM i Katedry Teorii Wychowania WNoW UŁ. Było to: stały merytoryczny patronat KTW nad działaniami PSM, m.in: konferencje, seminaria kursy; umożliwianie studentom pedagogiki UŁ wizyt w *Pracowni Montessori* w celu zapoznania się z wybraną metodyką pracy z pomocami Montessori; udział studentów w kursach pedagogiki Montessori po promocyjnych cenach; czynny udział pracowników KTW w konferencjach w tym Polskich Dniach Montessori organizowanych i współorganizowanych przez PSM; wspólne publikacje.

Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska

Prof. dr hab. B. Śliwerski przywołał działania Katedry Teorii Wychowania UŁ na rzecz propagowania pedagogiki alternatywnej, w tym koncepcji pedagogicznej Marii Montessori, wśród których szczególne miejsce zajmowała organizacja cyklu ogólnopolskich konferencji pt. *Edukacja alternatywna. Dylematy Teorii i Praktyki,* wygłaszanie wystąpień podczas kolejnych Ogólnopolskich Zjazdów Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego, czy też upowszechnianie wiedzy na temat koncepcji pedagogicznej M. Montessori w trakcie procesu kształcenia, na kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Nauk o Wychowaniu UŁ.

Nie zabrakło wspólnych podziękowań, gratulacji i życzeń!!! M. in. Pani prezes M. Miksza przekazała gratulacje wraz z podziękowaniami za długoletnią współpracę Panu Profesorowi B. Śliwerskiemu, Pani Dziekan dr hab. Aliny Wróbel, prof. UŁ oraz pracownikom KTW WNoW UŁ. Ze strony Pani Dziekan i Pana Profesora gratulacje przekazano Zarządowi Głównemu Polskiego Stowarzyszenia Montessori . Na ręce M. Mikszy wręczono wiele gratulacji, upominków i kwiatów od przedstawicieli placówek montessoriańskich.

Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska

Podziękowania dla Zarządu Głównego PSM…. *Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska*

Wieczór uświetnił Jubileuszowy tort i kolacja, w czasie której nie zabrakło rozmów, wspomnień i ciągu dalszego podziękowań i gratulacji.

Tort przygotowany przez Catering Teatralny *Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska*

W **niedzielę 19 maja br.** chętne osoby mogły uczestniczyć we Mszy św. intencyjnej za uczestników konferencji .

Po porannej kawie uczestnicy wysłuchali trzech wykładów. Pierwszy wygłosiła **dr hab. Beata Bednarczuk**, prof. UMCS z Katedry Dydaktyki Instytutu Pedagogiki UMCS w Lublinie nt: ***Montessori przeciw nierówności, niesprawiedliwości i wykluczeniu.*** Ukazanie radykalnych poglądów M. Montessori na pojęcie i znaczenie pokoju w świetle najnowszej literatury przedmiotu może zainspirować współczesnych badaczy i praktyków do działań na rzecz osób wykluczonych, dzieci o specjalnych potrzebach oraz kobiet. Wykładowczyni prześledziła najważniejsze fakty z biografii M. Montessori, które świadczą o jej zaangażowaniu w budowanie nowoczesnego, pokojowego społeczeństwa. Przygotowane otoczenie musi być zatem stabilne, przyjazne, wspierające. Tylko wtedy, stwierdziła B. Bednarczuk, dzieci mogą być edukowane do radości życia.

Pełna aula na wykładach niedzielnych (wykład dr hab. Beaty Bednarczuk, prof. UMCS)

Fot. M. Kosiorek, G. Dobińska

Dr Emilia Grzęda z Katedry Fizjologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w wykładzie nt: ***Neuromity w edukacji w kontekście pedagogiki Montessori*** w świetle aktualnego problemu nieograniczonego dostępu do różnych treści, uczuliła słuchaczy na mity krążące w XX i XXI wieku na temat badań nad mózgiem. Nawiązała m. in. do frenologii, neurogenezy, teorii neuronów lustrzanych, teorii preferencji sensorycznej czy teorii zoneryzmu. Wyjaśniła, dlaczego ludzie wierzą w neuromity. W ciekawy sposób dokonała próby oddzielenia prawdy od mitu. Powiązała te koncepcje z poglądami M. Montessori, podkreślając np. aktualność koncepcji wielozmysłowego poznawania świata przez dzieci w opozycji do teorii preferencji sensorycznej.

Część wykładową zamknęło wystąpienie **Anny Marii Wojtyniak** z Pracowni Empatii PARASOL w Gdańsku. Frapujący temat: ***Czułość dla siebie jest jak powietrze*** przyjął formę bardziej spotkania, dialogu. Uczestnicy mieli możliwość przeżycia wielu ćwiczeń, które zwróciły uwagę na wewnętrzne życie każdego z nas, emocje i uczucia tak istotne w biografii osobistej i zawodowej. Warto zachować w sercu myśl;*„Jeśli dbam o siebie, to jest to źródło, by dawać innym dobro”.*

Po ostatniej, piątej sesji warsztatowej uroczyste zakończenie X edycji Polskich Dni Montessori odbyło się w auli. Inspirujący występ iluzjonisty**, Pawła Janusa,** absolwenta Pedagogiki UŁ**,** zakończony grą świateł z napisem: **PEDAGOGIKA-PASJA-MONTESSORI** to duchowa uczta na zakończenie konferencji!

Słowo na zakończenie wygłosiła pani prezes M. Miksza, dziękując wszystkim za czynny udział w konferencji, inspirujące wykłady, warsztaty, panele. Podziękowała współorganizatorom za pomoc i zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie Polskich Dni Montessori, wystawcom za współpracę. Serdeczne słowa uznania i podziękowania skierowane zostały do osób z Komitetu Organizacyjnego PDM.

Należy podkreślić, że Uczestnicy w tym goście z zagranicy bardzo wysoko ocenili merytoryczną wartość wykładów, warsztatów i paneli. Dla naszych gości z Niemiec wykłady tłumaczyła **Magdalena Wojdak – Piątkowska.**

Zamierzamy przygotować publikację pokonferencyjną !

Małgorzata Miksza żegnając uczestników tegorocznych Polskich Dni Montessori, życzyła radości w dalszej pracy montessoriańskiej .

Miejsce i termin XI edycji Polskich dni Montessori pojawi się po wakacjach!

DZIĘKUJEMY I DO ZOBACZENIA!

Organizatorzy

